

PORTFOLIO 2026

SUSANNA PESONEN

Susanna Pesonen (s. 1996) on freelancer valokuvaaja, visuaalinen journalisti ja dokumentaristi Helsingistä. Hän on valmistunut medianomiksi vuonna 2023 LAB-ammattikorkeakoulusta (Lahden muotoiluinstituutti).

Valmistumisen jälkeen hän kuviaan ja juttujaan ovat julkaiseet mm. Yle, Voima ja Maailman kuvalehti. Journalismin lisäksi hän on tehnyt toimeksiantoja järjestöille ja yksityishenkilöille.

p. +358504358845

susanna.pesonen@hotmail.fi

www.susannapesonen.com

HITAASTI MUUTTUVASSA JAPANISSA TASA- ARVOINEN AVIOLIITTOLAKI ON VASTA UNELMA – “IHMISET OVAT YMMÄRTÄVÄISIÄ JA AVOIMIA, MUTTA HALLINTO EI”

Japanissa kansalaisyhteiskunta vaatii samaa sukupuolta oleville laillista oikeutta avioliittoon. Lain etenemistä hidastavat konservatiivinen hallitus, muutoksia pelkäävä sääntöpohjainen yhteiskuntajärjestys ja Trumpin homo- ja transvastaiset lausunnot.

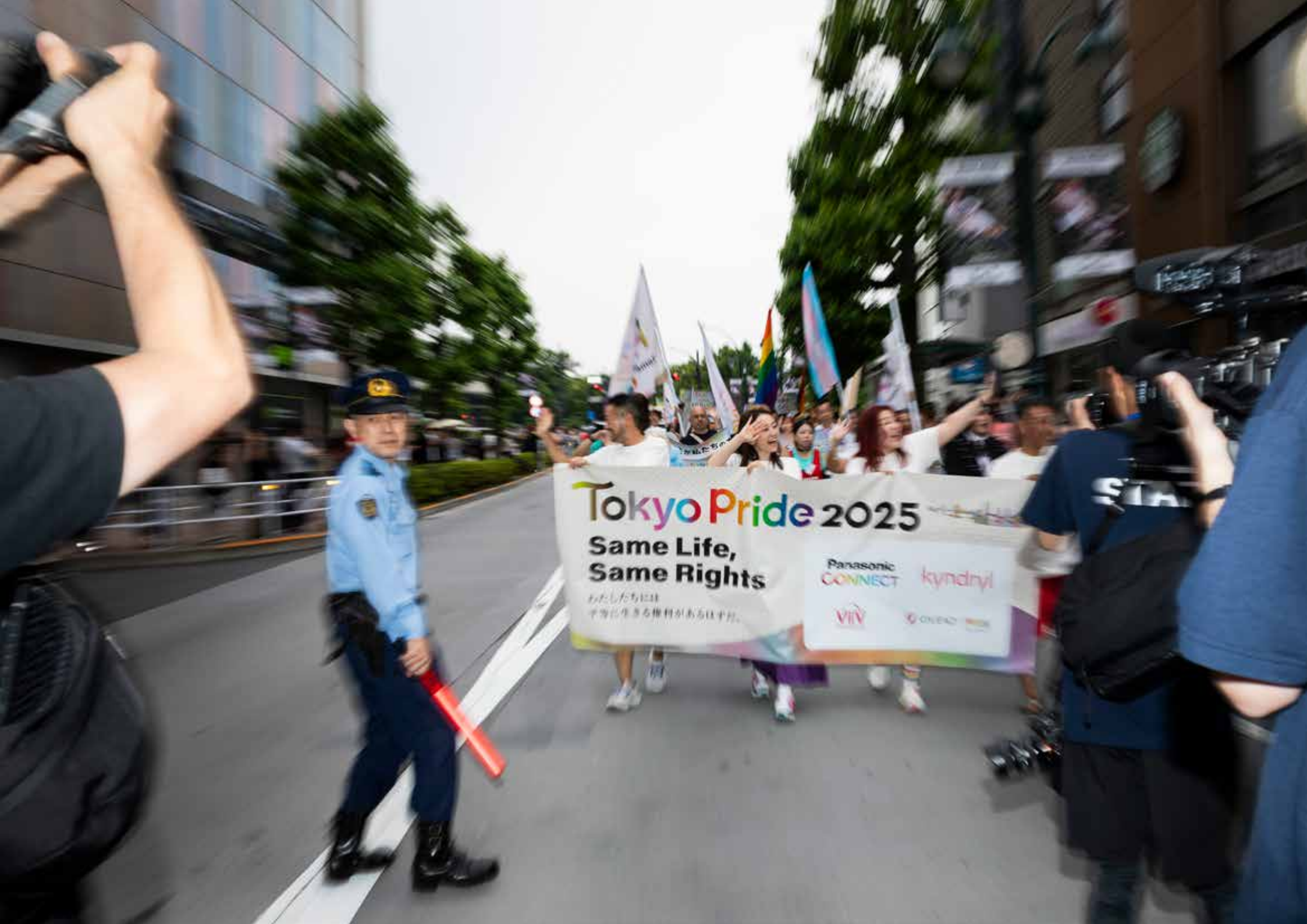
MAAILMAN KUVALEHTI

Teksti: Susanna Pesonen

Kuvat: Susanna Pesonen

Julkaistu: 25.6.2025

<https://maailmankuvalehti.fi/2025/vain-verkossa/globaali-kehitys/hitaasti-muuttuvassa-japanissa-tasa-arvoinen-avioliittolaki-on-vasta-unelma-ihmiset-ovat-ymmartavaisia-ja-avoimia-mutta-hallinto-ei/>

Tokyo Pride 2025

Same Life,
Same Rights

多文化共生
多言語対応のまちづくり

Panasonic
CONNECT

kyndryl

VIIV

OVEO

S hibuyassa, Harajukun asemalla, ihmiset purkautuvat täyteen ahdetusta junasta kuumankosteaan ilmaan ja parveilevat kukin omaan suuntaansa. Ihmisvilinästä erottuu turisteja, työmatkalaisia ja sateenkaaren värejä. Eikä ihme – kävelymatkan päässä Yoyogi-puistossa on käynnissä Tokyo Pride -festivaali, josta lähtee liikkeelle myös Pride-kulkue.

Tänä vuonna Tokyo Pride pidettiin ensimmäistä kertaa kansainvälisen Pride-kuukauden aikana kesäkuussa. 8. kesäkuuta järjestetty tapahtuma brändättiin uudelleen ja sana rainbow, sateenkaari, jäi nimestä pois.

Kuten muuallakin maailmassa, Pride-tapahtuman tarkoituksena on nostaa esille hlbtiq-yhteisön, eli seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen, oikeuksia sekä ongelmia ja samalla juhlistaa monimuotoisuutta. Tokion tapahtuman teema keskittyy tällä kertaa samaa sukupuolta olevien avioliitto-oikeuteen.

”VAIKKA KANSALAISSYHTEISKUNNASTA SUURIN OSA OLISI VALMIS MUUTTAMAAN LAKIA, JOKA MAHDOLLISTAISI SAMAA SUKUPUOLTA OLEVILLE OIKEUDEN MENNÄ NAIMISIIN, HALLITUKSEN AJATUKSISTA EI OLE TÄYTTÄ SELKOA.”

D entsu Diversity Labin vuonna 2023 tekemän kyselytutkimuksen mukaan lähes yhdeksän prosenttia japanilaisista aikuisista kuuluu hlbtiq-yhteisöön. Nuoremmissa ikäluokissa osuus on tätäkin suurempi.

Japani on Aasian yksi taloudellisesti ja teknologisesti liberaaleimmista maista, mutta se laahaa jäljessä sateenkaarivähemmistöjen oikeuksien tunnustamisessa. Se on ainoa G7-maa, joka ei tunnusta virallisesti samaa sukupuolta olevien suhteita millään tasolla ja Italian kanssa ainoa, jossa samaa sukupuolta olevien avioliitto on laitton.

“Ihmiset ovat ymmärtäväisiä ja avoimia, mutta hallinto ei. Japani on maana varovainen ja pelkää muutoksia. Vaikka kansalaisyhteiskunnasta suurin osa olisi valmis muuttamaan lakia, joka mahdollistaisi samaa sukupuolta oleville oikeuden mennä naimisiin, hallituksen ajatuksista ei ole täyttä selkoa”, kertoo Japan Gay Guide -sivuston viestintävastaava Ayano Watanabe.

Sivusto tarjoaa matkailijoille tietoa hlbtiq-ystävällisestä Japanista, tapahtumista, baareista ja ilmiöistä.

V aikka Japani on sateenkaarimatkailejoille turvallinen ja vastaanottavainen maa, sen omat kansalaiset eivät ole yhdenvertaisia lain edessä.

Vuonna 2019 joukko samaa sukupuolta olevia pareja, jotka halusivat mennä naimisiin, nostivat kanteita valtiota vastaan vaatien avioliitto-oikeutta ja perustuslain yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumista niin Tokiossa, Osakassa, Sapporossa, Fukuokassa ja Nagoyassakin.

Vuonna 2024 kolme korkeampaa oikeusastetta, mukaan lukien Fukuokan korkein oikeus, totesivat selvästi, että samaa sukupuolta olevien avioliiton kieltä on Japanin perustuslain vastainen. Nykyinen laki rikkoo yksilön oikeutta yhdenvertaisuuteen, ihmisarvoon ja onnen tavoitteluun. Korkeimman oikeuden päätösten mukaan maassa ei ole enää perustetta olla tunnustamatta näitä avioliittoja.

Paine lainsäätäjää kohtaan siis kasvaa, mutta ratkaisu on yhä auki.

”MONET JAPANIN SATEENKAARIPARIT KÄYVÄT LÄPI AIKUISADOPTION, JONKA JÄLKEEN HE OVAT JURIDISESTI VANHEMPI-LAPSI-SUHTEESSA TOISIINSA. ADOPTIO MAHDOLLISTAA MUUN MUASSA PERIMISOIKEUDEN JA HELPOTTAA BYROKRATIAA.”

Luke koko juttu [täältä!](#)

Ayano Watanaben mukaan hlbtq-teemoista ei puhuta Japanissa kovin paljon, eikä seksuaali- ja sukupuolikasvatus ole kovin syvällistä. Tämä johtuu siitä, että kysymyksiä pidetään maassa erittäin herkkinä aiheina, hän sanoo.

Vaikka tietoisuus LGBTQ+-asioista kasvaa, monet kokevat yhä syrjintää työelämässä ja arjessa.

Tokyo Pride -kulkueessa oli 60 blokkia – kansalaistoimijoita, yrityksiä ja yhteisöjä – joihin tuli ilmoittautua ennakkoon. Kulkue kesti arviolta viisi tuntia.

Tänä vuonna Tokio Pride -tapahtuman teema oli samaa sukupuolta olevien avioliitto-oikeus. Kuvassa olevien tapahtumaan osallistuneiden paidoissa lukee "We are here", "me olemme täällä".

“Haluan itse rikkoa stereotypioita, jotta kaikki saisivat olla juuri sellaisia kuin on ja jokainen saisi rakastaa juuri niitä ketä haluaa”, Kuro kertoo.

Pienen mutta ilmeisen vetävän AiiRO CAFEen omistaja tulee siirtämään ulkona olevat pöydät ja pyytää ihmisiä menemään lähemmäs ravintolaa, koska poliisin valvova silmä osuu nyt heihin. Jonkinlaisen pakkautumisoperaation jälkeen poliisi poistuu paikalta ja juhlat jatkuvat aivan yhtä leveästi kadulla kuin aiemmin.

Homobaareistaan tunnetun Tokion Ni-chōmen korttelin tuore vetonaula on Kingdom-niminen fetisseihin ja esityksiin erikoistunut klubi, jonka ovella drag queenit Vovo Biche ja Auja Vougsh houkuttelivat ohikulkijoita katsomaan drag-show'ta.

VENÄJÄN OPPOSITIO OTTI TŠAIKOVSKIN JOUTSENLAMMEN VASTARINNAN VÄLINEEKSI – ROKKIKONSERTISSA TANSSITTIIN BALETTIA

Venäjänkielinen musiikkikenttä on jakautunut Putinin tukijoihin ja vastustajiin Ukrainan sodan jälkeen. Suomessakin esiintyy maanpaossa olevia artisteja.

YLE

Kuvat ja videot: Susanna Pesonen

Teksti: Susanna Pesonen ja Ville Vedenpää

12.6.2024

Julkaistu: 12.6.2024

<https://yle.fi/a/74-20092730>

Hiki virtasi Helsingin Apollo-klubilla toukokuussa. Venäläinen oppositioartisti Noize MC pyysi yleisöä ristimään kätensä ja ottamaan viereisen käsistä kiinni.

Yhtäkkiä ihmiset alkoivat huutaa Tšaikovskin Joutsenlampi-baletista tunnettua pikkujoutsenten tanssin melodiaa ja tanssia tuttua koreografiaa.

Joutsenlammella on ollut vahva kytkös Venäjän hallintoon jo Neuvostoliitosta lähtien. Bolšoi-teatterin baletin esittämää pienten joutsenten tanssia on esitetty televisiossa aina kun maan johdossa on tapahtunut suuria muutoksia.

Esimerkiksi vuoden 1991 vallankaappauksen aikana baletti pyöri kaikilla kanavilla kolmen päivän ajan. Siitä tuli Neuvostoliiton romahtamisen symboli.

Nyt Putinia vastustava oppositio on ottanut Joutsenlammen omakseen. Baletin nimellä kulkee myös Noize MC:n kiertue, joka on kiertänyt Euroopan lisäksi muun muassa Yhdysvalloissa.

KRIITTINEN ARTISTI ON VIERAAN VALLAN AGENTTI

Noize MC eli Ivan Aleksandrovich Aleksejev, 39, on yksi Venäjän menestyneimmistä oppositioartisteista. Hän on tehnyt poliittisesti kantaaottavaa musiikkia jo lähes 15 vuotta.

Aleksejev muutti perheineen maanpakoon Liettuaan heti Ukrainan sodan alettua helmikuussa 2022.

– Olen poliittinen aktivisti. Kaltaisilleni ihmisille ei ole enää sijaa kotimaassani Venäjällä, hän kertoo.

Aleksejev ei haluaisi erityisesti tehdä poliittisia biisejä, mutta maailman tilanne vaatii sitä. Aleksejev kokee suoranaista vihaa synnyinmaataan kohtaan.

– Venäjältä on tullut fasistinen valtio. Se on helvetti maan päällä, koska kaikki humaani ihmisissä tuhoaan.

Hän toivoo vielä näkevänsä Venäjän, joka on demokraattinen valtio. Hän uskoo, että etenkin nuoret haluavat muutosta.

– Muutokseen tarvitaan iso kriittinen joukko ihmisiä. Se vaatii jonkinlaisen vallankumouksen. En näe muuta mahdollisuutta.

Venäjän silmissä Aleksejev on vieraan vallan agentti. Häntä vastaan on nostettu neljä rikossyytettä, eli jos hän palaisi Venäjälle, hän todennäköisesti joutuisi vankilaan.

Artisti uskoo, että musiikin kautta pystyy muuttamaan maailmaa.

– Olen tavannut ihmisiä Ukrainasta, Valko-Venäjältä, Venäjältä ja monista muista maista, jotka jakavat samat arvot ja uskomukset.

KEIKOILLE OSALLISTUMINEN ON RISKI

Noize MC:n Helsingin-keikalla yleisö nostaa vähän väliä rauhanmerkin ilmaan ja huutaa venäjäksi: ”Ei sotaa!” Kaikki eivät uskalla, sillä konsertista voi levitä kuvaa ympäri maailmaa.

Vieraan vallan agentiksi ristityn artistin keikalle osallistuminen on jo itsessään riski henkilölle, joka haaveilee vielä paluusta Venäjälle nykyhallinnon aikana.

Noize MC:n lyriikat ovat lähinnä venäjäksi, joten hänen konserteissaan yleisökin on lähinnä venäjänkielistä. Artisti on myös esiintynyt Ukrainassa ja ukrainaksi.

Helsingin keikalle osallistuneet Olga ja Aleksandra arvioivat, että paikalla olijoista suurin osa on venäjänkielisiä ja he identifioituvat enemmän tai vähemmän opposition tukijoiksi.

Artisti esiintyi täydelle salille Apollo-klubilla.

Useissa Noize MC:n kappaleissa on suora poliittinen viesti. Hän muun muassa kritisoi Putinia ja tämän hallintoa.

Konsertissa raikui huudot ”Slava Ukraini”, kunnia Ukrainalle ja venäjänkielinen Putin h’uilo! -huudahdus, joka tarkoittaa Putin on mulkku.

Hikisen bailaamisen rinnalla konsertissa pysähdyttiin tunnelmoimaan yhdessä.

HOIVALOUKUSSA – OTTEITA OMAISHOITAJAN PÄIVÄKIRJASTA

”En odottanut tällaisia eläkepäiviä”

DOKUMENTTIELOKUVA JA VALOKUVASARJA

Ohjaaja, kuvaaja, käsikirjoittaja: Susanna Pesonen

Valmistumisvuosi: 2026

Kesto: 15min

NÄYTTELYT:

2026 KOHTI – havainnot rajapinnalta / Ryhmänäyttely, Helsinki

2026 KOHTI – havainnot rajapinnalta / Ryhmänäyttely, Tampere

2025 Tarinoita yksinäisyydestä / Ryhmänäyttely, Tallinna ja Tartu, Viro

OHJAAJAN SANA

Päivistä tuli tuoreilla eläkepäivillään miehensä Osmon omaishoitaja tokukuussa 2024. Sairauden ensi oireet alkoivat jo kaksi vuotta ennen, jonka jälkeen on käynyt selväksi, että Osmo tarvitsee jatkuvaa tukea ja hoivaa kotona. Molemmat olivat kuvitelleet eläkepäiviensä olevan toisenlaisia. Katkeruus väistämättömästä ja rajoittavasta kohtalosta jäytää pariskuntaa kuin näkkileipää, pieninä murusina. Kuntouttavan fysioterapeutin työstä eläköitynyt Päivi, on kokenut hoivan ammattilainen, mutta mikään määrä kokemusta ei suojaa kun työt siirtyvät kotiin, ihan iholle. Päivi pitää omaa aikaansa arvokkaana ja uppotuu katselemaan kultaisia kaisloja aamu-uinnilla veden lipplattaessa laiturin alla. Hetki, jolloin kukaan ei tarvitse.

Elokuva käsittelee yhden pariskunnan tilannetta sairauden värittämien eläkepäivien keskellä. Tarina on Päivin ja Osmon, mutta samalla satojen tuhansien muiden omaishoitajien ja hoidettavien tarina.

Yksi keskeinen teema elokuvassa on omaishoitajan jaksaminen. Viettämällä aikaa Päivin ja Osmonarjessa, tuon esille omaishoitosuhteen eri puolia keskittyen Päivin tunnemaailmaan ja hyvinvointiin. Arjen havainnoinnin sekä haastatteluiden kautta esiin nousee velvollisuuden tunne, jaettu historia, katkeruus, väsymys ja toisaalta myös kunnioitus itseä ja toista kohtaan.

Oma mummini hoivasi vuosia parkinsonin tautia sairastavaa pappaani kotona. Näin läheltä kuinka kuormitus ja yksinäisyys toivat esiin katkeruutta ja ärtymystä. Jatkuva tarvitseminen, sitoivat neljän seinän sisälle ja kavensivat mieleltään virkeän ihmisen elämänpiiriä. Vaikka omaishoitaja ei olisi itse sairas on hän usein elämäntilantesta johtuen oman kotinsa vanki. Lakisääteiset kaksi vapaapäivää kuussa, eivät aina toteudu, jolloin ihminen on kellon ympäri, päivästä toiseen, ilman hengähdystaukoja velvollinen auttamaan.

Mummini ura omaishoitajana on nyt jo päättynyt pappaani nukuttua pois kesällä 2023. Ennen mummini kokemusta omaishoitajuudesta, en ollut tietoinen miten rakasta se on, ja miten merkittäviä yhteiskunnallisia ongelmia siihen kiteytyy. Siksi haluan nyt kuvata läheltä omaishoitajan arkea ja näyttää inhimillisen tarinan hyvinvointivaltion supersankarista.

KUKA ON OMAISHOITAJA?

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka sairaudesta, vammaisuudesta tai muusta erityisestä hoivan tai huolenpidon tarpeesta johtuen ei selviydy arjestaan omatoimisesti. Usein hoivaaja on oma puoliso. Suomessa yli 350 000 hoivaa sitoutuneesti läheistään, joista vain reilu 50 000 virallisena sopimusomaishoitajana, jotka saavat täten virallisen statuksen ja omaishoidon tukea hyvinvointialueelta. (Omaishoitajaliitto)

Vastuu hoivasta on viime vuosikymmenien aikana siirtynyt vahvemmin omaisille ja tulevaisuudessa yhä useampi iäkäs ihminen hoivaa läheistään. Käsitys Suomalaisesta perheestä on muuttunut yhteisöllisestä ns. sukuperheestä ydinperheeseen ja yksilöllisyyden korostamiseen. Odotus omasta perheenjäsenestä huolehtimisesta on usein kovin korkealla ja saattaa painostaa myös omaishoitajuuteen, vaikka se ei olisi välttämättä kenenkään kannalta paras vaihtoehto. Omaishoiva on vahvasti sidoksissa hoivaajan ja hoivan tarvitsijan keskinäisiin suhteisiin, joka vaikuttaa hoivatilanteisiin. Läheinen suhde ja hoivan sille asettamat vaatimukset luovat olosuhteet myös kaltoinkohtelulle. (Omaishoitajaliitto)

UUTISKUVIA

Yksittäisiä nostoja uutiskuvista vuosilta 2023-2025

YLE, VOIMA

Vaalitenttiä odottelemassa studion lämpiössä Sofia Virta, Hjalles Harkimo ja Riikka Purra, 2025, Yle

Ylen erikoislähetys Yhdysvaltain presidentin vaalit, 2024, Yle

Hyvinkäällä 11.11.2024 paloi osoitteessa Koneenkatu 11 äärioikeiston käyttämä kulttuurikeskus Otsola. Poliisi ja palokunta tutki paikkaa maanantai aamuna. 2024, Yle

Vimma -yhtyeen flashmob Emma gaalan punaisella matolla, 2024, Yle

Poliisi poisti ihmisen naisten päivän tilaisuudesta Senaatintorilla Tarja Halosen puheen aikana, 2025, Yle

Ylen luovan talon studiossa Maarit ja Sami Hurmerinta tapasivat audiodraaman ääninäyttelijät Oona Airolan ja Olavi Uusivirran, 2024, Yle

Kaija Koon Tinakenkäkuningatar -konsertin harjoitusten aikana Olympiastadionilla alkoi sataa vettä, 2023, Yle

Sotilasliitto Naton pääsihteeri Jens Stoltenberg vieraillee Suomessa 5.-6.6.2024. Vierailua isännöi tasavallan presidentti Alexander Stubb, 2024, Yle

Ihmiset ottivat kuvia rantaan saapuneesta Yhdysvaltalaisista sota-aluksesta USS Kearsarge Hernesaassa, 2022, Yle

Mellakapoliisit valvoivat itsenäisyyspäivän mielenosoitusten kulkua, 2023, Yle

Poliisit eristi mielenosoittajat ja vastamielenosoittajat toisistaan. Mukana ratsupoliiseja, 2023, Yle

Poliisit poistivat mielenosoittajia Töölöntorilta kovin ottein Helsinki ilman natsseja -mielenosoituksen aikaan, 2023, Yle

Zine työpaja Oranssilla Pakkasukko Putinia vastaan tapahtumassa, 2024, Voima

Alexei Navalnyin muisto tilaisuus Venäjän suurlähetystön edessä Helsingissä, 2024, Voima

Mielenosoittajia Oodin edustalla Venäjän hyökkäyssodan alkamisen vuosipäivänä, 2024, Voima

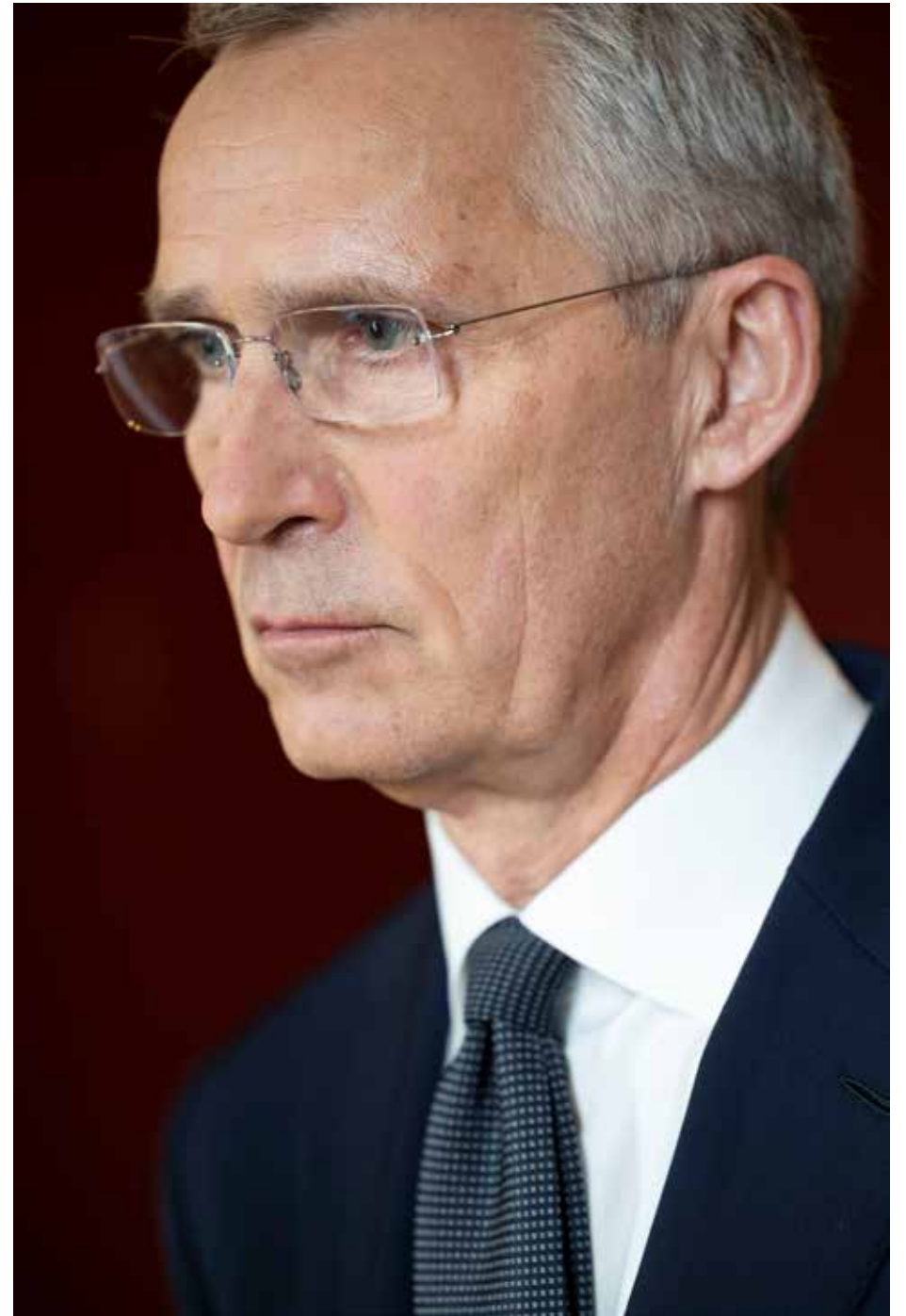

Ihmisiä kerääntyneenä Mihail Hodorkovskin ympärille tämän vieraillessa Suomessa Venäjän hyökkäyssodan alkamisen vuosipäivänä, 2024

HENKILÖKUVAT

Nostoja henkilökuvista vuosilta 2022-2025

YLE, VOIMA

Jens Stoltenberg, 2024

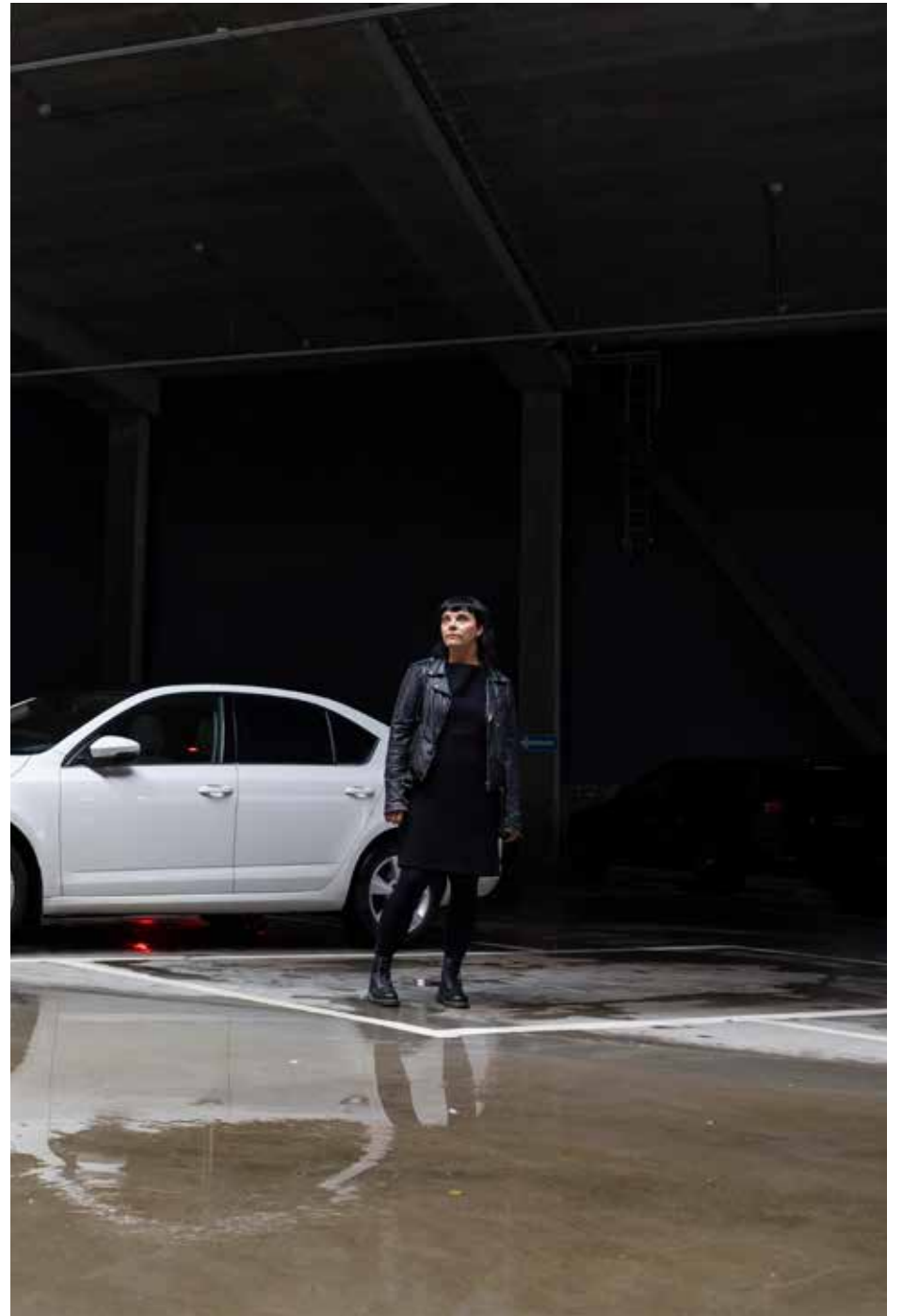

Minja Koskela, 2025

Aino Morko – Pehmoaino, 2024

Noora Kotilainen, 2023

Michela Magas, 2023

Pirkko Mannola, 2024

Riikka Kaihovaraa, 2022